

Res Claritatis MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník X., číslo 11

2. 6. 2013 / neprodejné

Z OBSAHU	Žít křesťanství jako setkání s Ježíšem. Promluva Svatého otce Františka „Učitel temnoty“ a „učitel světla“. Svatý Jan od Kříže	04
	Jediné kněžství. Kázání kardinála Dominika Duky OP	07
	Sýrie očima jejích dětí	08
		10

TRADICE OTCŮ

Z výkladu svatého biskupa Chromácia na Matoušovo evangelium († 407)

Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Pán nazval své učedníky solí země, protože srdce lidského pokolení, ďáblem omámené, okořenili nebeskou moudrostí. A nyní je nazývá také světlem světa, neboť byli osvíceni od něho samého, jenž je pravým a věčným světlem, a proto se také sami stali světlem v temnotách.

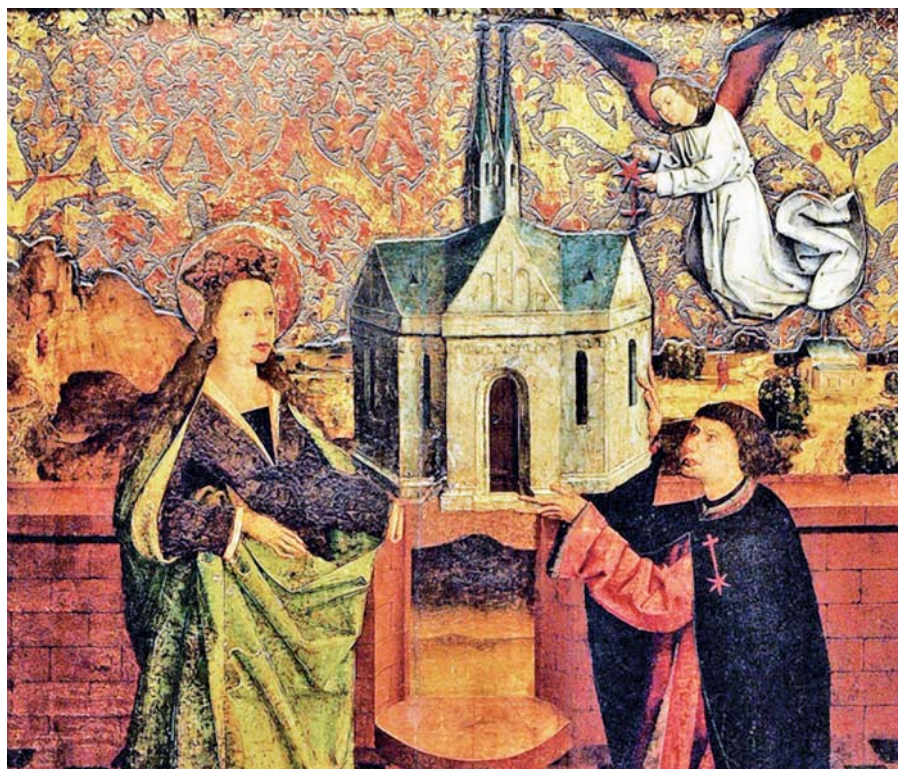
Protože on sám je sluncem spravedlnosti, nazývá nikoli neprávem také své učedníky světlem světa; neboť skrze ně jako skrze zářící paprsky vyhlil na celý svět světlo, v němž se nám dáva poznat. Oni zahnali z lidských srdcí temnoty bludu tím, že ukázali světlo pravdy.

Skrze ně jsme byli i my osvíceni, stali jsme se ze tmy světlem, jak říká apoštol: *Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla.* [...]

Proto praví apoštol: *Vy však budete zářit jako hvězdy ve vesmíru. Držte se pevně slova života. Jestliže to nebudeme dělat, budeme tak potřebné a užitečné světlo svou nevěrností jako nějakým závojem zastírat a zastiňovat ke své vlastní škodě i ke škodě druhých.*

Musí v nás tedy stále svítit ona zářivá svítlna, která byla rozžata pro naši spásu. Máme totiž svítlnu nebeského přikázání a duchovní milosti, o níž prohlašuje David: *Mým krokům svítlnou je tvé slovo, ono mi cestu osvětluje.* A Šalomoun o ní říká: *Vždyť přikáz je svítlna, naučení je světlo.*

Nesmíme tuto svítlnu zákona a víry ukrývat, ale naopak musíme ji pro blaho mnohých vždycky stavět v Církvi na svícen, abychom my sami užívali světla pravdy a aby osvěcovalo všechny věřící.

Svatá Anežka Česká (1482). Foto: <http://santosantandedeus.blogspot.cz>

Církev Matkou, nebo cizí paní?

Mnozí dnes vášnivě debatují o tom, zda má být Církev bohatá, či chudá, zda jí má být navrácen ukradený majetek. K tomuto tématu by nám jistě mohla mnoh řici svatá Anežka Česká. Shodou okolností právě ve dnech, kdy měl pan prezident na stole k podepsání církevní restituční, si český národ připomínal její památku.

Anežka tak i po osmi stoletích svědčí svým životem: Její bratr Václav I. jí daroval pozemky na břehu Vltavy na Starém Městě, kde roku 1231 zahájila z finančních zdrojů svého královského věna výstavbu velkolepě pojetého kláštera minoritů nejenom mužské, ale i ženské větve. Spolu s matkou Konstancí založila

také roku 1233 u kostela sv. Haštala špitál sv. Františka z Assisi, jemuž darovaly i kostel sv. Petra na Poříčí se dvorem a několik vsí... Svůj majetek smysluplně darovala Církvi, která pro ni byla duchovní Matkou, ale tím to neskončilo. Roku 1234 vstoupila se sedmi dalšími šlechtickými dívkami do kláštera Na Františku, jež nechala vystavět. Tento její čin vzbudil pozornost celé tehdejší Evropy...

Připomeňme, že Anežka Církev milovala, přijala ji za duchovní Matku – v ní a skrze ni se duchovně narodila křtem; Církev ji živila Chlebem života a Slovem Božím, plným nebeské moudrosti... Darovala nejen majetek, ale i své

Dokončení na str. 2

Foto: Vojtěch Podstavek

Papež František pro život

Papež František byl příjemně překvapen počtem účastníků Pochodu pro život, který se 12. května pořádal v Římě. Papež vyšel z papežského paláce, aby průvod osobně pozdravil. Monsignor Ignacio Barreiro, předseda římské kanceláře organizace Human Life International, řekl, že papežova účast na průvodu byla neobvyklá.

„Pochodu pro život se účastnilo 40 tisíc lidí,“ sdělili pořadatelé. „Papež účastníky pozdravil na Regina Coelli a pak se s průvodem setkal na Via Conciliazione.“ Ve svém pozdravu také papež podpořil celoevropskou petici proti výzkumu na embryích.

Kampaň „Jeden z nás“ si klade za cíl dosáhnout jeden milion podpisů Evropanů. Pokud se to podaří, je Evropský parlament povinen zařadit na program debatu o této otázce. (Iniciativu lze podpořit na adrese <http://oneofus.eu/cs>.)

„Vyzývám vás, abyste všichni věnovali pozornost otázce respektu k lidskému životu od samého početí,“ řekl papež účastníkům pochodu. Pozval je také na „Den encykliky *Evangelium Vitae*,“ který se bude konat 15. a 16. června.

Mons. Barreiro upozornil na dramatický nárůst účasti na římském pochodu pro život – od jednoho tisíce před dvěma lety, přes loňských 15 tisíc k letošním 40 tisícům. „Lidem je už dnes jasné, že musíme v této věci zaujmout silnější pozici,“ řekl. Papežova jasná pozice pro život je známa. V roce 2005, kdy argentinskí aktivisté požadovali legalizaci potratů, nabádal budoucí papež katolíky, aby bránili právo na život, „i když vás poženou k soudům nebo vás zabijí“.

LifeSiteNews

Zpráva předsednictva Evropské rady biskupských konferencí ke Dni Evropy

Dokončení ze str. 1

srdce, celou svou bytost, protože Církev je Tělem Kristovým... a ona nevěstou... Jako Agnus (beránek) šla pokorně za Kristem cestou spásy. Za pár desítek let zemřela a my zemřeme také. Jakou stopu zanecháme příštím generacím my? Byla nám Církev milující Matkou, nebo cizí paní, od které utkáme?

V Roce víry je jistě dobré zamyslet se, jak v Církev věříme. Ve vyznání víry říkáme každou neděli: ... věřím v jednu svatou, všeobecnou (katolickou – přel. z řečtiny), apoštolskou Církev... Kolik z těch 4 % praktikujících katolíků to myslí vážně? Kdo pochopil, že tu nejde o majetek, pochopil správně, jde o víru! Majetek Anežka použila k šíření Božího království, ne ke své slávě – té se přece vzdala... Ať Církev chudá či „bohatá“, je a bude mystickým Tělem Kristovým, v čemž spočívá její unikátnost a svatost. Milá Anežko Česká, přimlouvej se za nás nevěřící Tomáše u milosrdného Boha! Nedej zahynouti naší víře!

P. Petr Misař
administrátor řk farnosti Katovice

Všem, kdo dnes žijí na evropském kontinentu a ocitli se v nesnázích v důsledku současné hospodářské krize, cítí se osamělí, ztratili práci nebo ji hledají, těm, kdo se kvůli vážné krizi smyslu a víry obávají budoucnosti, a zejména mladým lidem chceme říci, že Církev v Evropě je vám nablízku a vyzývá vás, abyste neztráceli naději. V tomto Roce víry si s naprostou důvěrou připomínáme to, co blahoslavený Jan Pavel II. před deseti lety řekl v exhortaci *Ecclesia in Europa*: „Ježíš Kristus je zdrojem naděje pro Evropu.“

Současně všechny vyzýváme, aby nedovolili strachu a sobectví zastínit charitu, která byla vždy charakteristická pro náš kontinent, ale aby místo toho znovu objevili význam rodiny, hodnotu daru a přijetí a byli bližními těm nejpotřebnějším.

Využíváme této příležitosti také k tomu, abychom poděkovali všem těm, kteří motivováni vírou podporují dílo lásky a pomáhají na místní, celostátní i mezinárodní úrovni. Pomoc, kterou poskytují, je rychlou a konkrétní reakcí na množství materiálních potřeb, ale je také znamením Boží lásky, která je skrze Ježíše Krista každému nablízku.

Dále vyzýváme křesťany v Evropě, aby využili Dne Evropy – tohoto „společenství osudu“, jak ji 9. května 1950 nazval Robert Schuman – k zamýšlení nad svým nasazením při budování evropské společnosti otevřené Absolutnu a charakterizované pravdou, spravedlností, solidaritou a svobodou: oněmi pilíři míru, jak je před padesáti lety v encyklice *Pacem in terris* nazval papež Jan XXIII.

Eurocathinfo

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Tirana: Konference OBSE o toleranci

„Dokumentační archiv netolerance a diskriminace vůči křesťanům“ uveřejnil ve své poslední ročence 41 případů národní legislativy, jež mají v 15 členských státech EU dopad na křesťany, a 166 případů, kdy v roce 2012 v prostoru EU došlo k drastické netoleranci vůči křesťanům. Ročenku prezentovala 21. května na konferenci OBSE o toleranci v Tiraně vedoucí Archivu Gudrun Kuglerová.

Zpráva má 69 stran a je rozdělena na dva díly. První pojednává o právních omezeních, jimž jsou křesťané v Evropě vystaveni, druhá o nejvýraznějších případech diskriminace v roce 2012.

Zvláště zřetelné jsou tyto kroky: omezení svobody svědomí, zvláště v Belgii, České republice, Francii, Rakousku a Irsku (v České republice se jedná o prodej antikoncepce po styku, kdy lékárníkům není umožněno uplatnit v některých případech výhradu svědomí); omezení svobody slova zákonodárstvím o „nenávislné řeči“ (např. ve Francii, Švédsku a Velké Británii); omezení svobody shromažďovací (v Německu, Francii, Holandsku, Rakousku a Španělsku); diskriminující zákonodárství o rovnosti (EU, Velká Británie, Dánsko, Irsko, Holandsko a Španělsko); omezení rodičovských práv (Belgie, Francie, Německo, Slovensko, Španělsko a Švédsko).

Bývalá britská politička Ann Widdecombová před nedávnem varovala: „Pokud se nezamezí malým počátkům, rozvinou se do něčeho většího.“

Gudrun Kuglerová vysvětlila: „Často jsem tázána, jak je možné diskriminovat většinu společnosti. Tady ale nejde o společenský mainstream, tedy o lidi, kteří jsou křesťany jen podle jména. Zasažení jsou lidé, kteří se snaží žít podle vysokých mravních zásad křesťanství. A těch není většina. A i kdyby byla: v dějinách už často dominující menšina diskriminovala marginalizovanou většinu.“

„Dokumentační archiv“ doporučuje nositelům politické odpovědnosti rozumné přizpůsobení, tedy rozumnou vstřícnost a zahrnutí náboženského pohledu do zákonodárství. Zvláště tam, kde stojí v konfliktu věřící lidé a mainstream, jemuž je náboženství nepřijemné. Dále by měly vlády ve svých zvláštních zprávách dbát na fenomén netolerance vůči křesťanům a vést si o ní vlastní statistiky.

Kathnet, Archiv

Hnutí Pro život ČR zahajuje českou část evropské iniciativy „Jeden z nás“

Česká republika se připojuje k Evropské iniciativě občanů „Jeden z nás“, která je zaměřena na ochranu lidského života. Úspěch této iniciativy bude znamenat zastavení evropského financování aktivit, při nichž dochází k ničení lidských embryí. To se týká zejména oblasti výzkumu, rozvojové pomoci a veřejného zdraví.

Mezi nejdůležitější požadavky iniciativy „Jeden z nás“ patří: 1) aby žádné rozpočtové prostředky EU nemohly být použity na financování činností, které ničí lidská embrya nebo předpokládají jejich zničení; 2) aby z prostředků EU nemohla být financována výzkumná činnost zaměřená na klonování lidí, ani výzkumy určené na vytváření nebo ničení lidských embryí; 3) aby rozvojová pomoc ze strany EU nemohla být použita na financování potratů.

Evropská iniciativa občanů je novým nástrojem, jak přimět Evropskou komisi vypracovat návrh legislativy v oblastech, kde má k tomu Komise kompetenci. Podmínkou je podpora nejméně jedním miliónem občanů EU, kteří pocházejí z nejméně sedmi členských států. Evropská komise musí každou úspěšnou iniciativu pečlivě posoudit a navrhnout legislativní opatření vyplývající z jejich požadavků. Navržená opatření se potom mohou dostat na projednání a schválení v Evropském parlamentu a Radě EU.

Iniciativu můžete podpořit na adrese <http://oneofus.eu/cs>.

HPŽ ČR

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

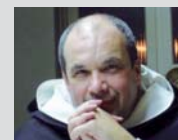
Opět cítím potřebu vyjádřit se k tomu, co se dnes na Starém kontinentu mění a co zůstává. Ve většině evropských zemí přetrvává legalizované pohrdání lidským životem. Pokračuje zabíjení malých dětí v lůnech jejich matek, vyrábění dětí v laboratořích a jejich ponížení na lukrativní zboží, destruktivní výzkum na lidských embryích a jejich zmrazování s nejistým koncem. Evropané dále, ve své většině, zůstávají v zajetí antikoncepční mentality – onoho umělého oddělení sexu od plodnosti se současným odmítáním (víceru) dětí. Že právě tato mentalita má lví podíl na obecné krizi manželství a rozpadávání rodin, chce málokdo připustit.

Nyní jsme ale též svědky probíhající dramatické změny: mění se pojetí manželství. Manželství už nemá být věrný a nerozlučný svazek lásky právě jednoho muže a jedné ženy. Jistě, věrnost a nerozlučnost byla evropskými státy napadena již dávno, a to přijetím zákonů umožňujících rozvod. Ale v současnosti jdeme ještě dál. Pronikavá zvrácená ideologie homosexualismu žádá tzv. manželství pro všechny. Už ne pouze jeden muž a jedna žena, ale všelijak jinak. Zatím tedy navíc buď dva muži, nebo dvě ženy.

Smutné je, že se tato změna, jakoli se přiči lidské přirozenosti, prosazuje. V Evropě roste počet států, které dávají homosexuálnímu soužití právní podporu, různá zvýhodnění a také možnost adoptovat děti. K tomu všemu však chybí dostatečný důvod, naopak je mnoho vážných důvodů proti takovým změnám. Při halasném dožadování se pseudopráva na homomanželství a na to mít děti, se přehlíží pravý zájem dítěte mít otce a matku.

Můžeme se ptát, proč tomu tak je? Proč se v Evropě ve zlu pokračuje a proč nové hrozby nastupují? Odpověď by vyžadovala mnoha(set)stránkovou analýzu. Domnívám se však, že základní osnova příčin je nasnadě: Odklon od Boha, nevědomost o lidské přirozenosti, popření přirozeného zákona, růst pýchy a sobectví, ideologizace školství a hlavních médií, mlčení a nerozhodnost těch, kdo ještě mají jasno...

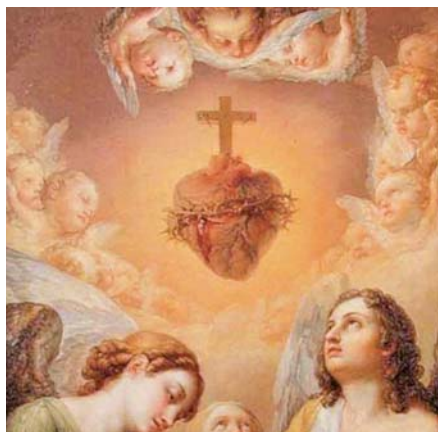
fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

ÚCTA K JEŽÍŠOVU SRDCI

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

<http://www.mulhercatolica.org>

Může nám úcta k Ježíšovu Srdci ještě něco říkat? Nebo lépe: Můžeme se v ní ještě vyslovit před Pánem a mluvit k němu? Barokní přepjatost, lehkost, s jakou bere do úst velká slova lidského života, se nám dnes zdají podezřelé. Kdo se však zadívá pozorněji, může za tímto extatickým projevem nalézt původní myšlenku, jež pak byla vyjádřena v duchu té doby. Co zde

bylo znovu objeveno, bylo ovšem vpravdě to pradávné a vlastní: lidství Boha v Ježíši Kristu. A co zde bylo znovu objeveno, to byla tělesnost člověka Ježíše. To vše vyjadřuje slovo „srdce“, jež zcela vědomě nechtělo být jenom symbolem, nýbrž chce být zakotvením ducha ve skutečnosti těla. Hmota našla novou dimenzi, když se stala výrazem ducha, a nakonec vyjádřením samého Boha. Ale i vlastní láska Boha našla nový rozměr, když převzala hodnotu a utrpení lidského bytí a hmoty. Lze se jí doslova dotýkat, jak to odvážně říká Jan (1 Jan 1,1), lze ji vidět. Bůh na sebe bere omezení hmoty, jednoho zcela určitého těla, aby právě takto, skrze toto ohraničení, našel novou možnost sdílení a blízkosti. Hmota, která odděluje, se stává nástrojem kontaktu. Prostředkem odevzdání. Něco z možností proměny, jež je v ní skryta, se rozzáří. A poodhalí se něco z tajemství člověka, v němž se spojuje hmota a duch, aby obojí teprve našlo své a tak založilo jednotu stvoření.

Úcta k Ježíšovu Srdci byla ve svých velkých dobách něco jako Ježíšovo hnutí v Církvi. Na troskách třicetileté války, uprostřed politického křesťanství barokních dvorů objevila prostotu Ježíše a Církve znovu svázala s jeho prostotou. Poznávala ho, právě v době církevní moci, jako trpícího a osamělého. Vedla člověka k rozmluvě s jeho osamělostí a k účasti na jeho utrpení. Jejím „protestem“ bylo utrpení nebo vhodněji: snažila se odčinit vinu své doby tím, že ji proměnila v utrpení. Objevila dobrovolné utrpení jako místo uzdravující proměny člověka. A právě tak přes tíživý moralismus kazuistiky, přes bezvýhodný spor rigoristů s laxisty přerostla sama sebe: objevila Ježíšovo „lehké břímě“ právě v přijetí jeho utrpení – mít srdce jako on, to bylo celé tajemství. Zatímco „moudří a chytří“ se hádali, „maličci“ dokázali vidět (srov. Mt 11,25): srdce ukazuje cestu. A to by nám nemělo co říct?

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

ŽÍT KŘESŤANSTVÍ JAKO SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM, KTERÝ MĚ PŘIVÁDÍ K DRUHÝM

Promluva Svatého otce Františka při svatodušní vigílii

V sobotu 18. května v rámci svatodušní vigílie na náměstí sv. Petra za účasti 200 tisíc příslušníků církevních hnutí a sdružení zodpověděl papež František několik dotazů věřících.

Jak se rodí víra

První zvěstování se děje doma, v rodině. To mi připomíná lásku mnoha maminek a babiček, které předávají víru. Již od prvopočátků, jak svatý Pavel píše Timotejovi: „V paměti mi ožívá víra tvojí babičky a maminky“ (2 Tim 1,5). Všechny maminky a babičky: pamatujte na předávání víry. Proto Bůh staví vedle nás lidi, aby nám pomáhali na cestě víry. Nenacházíme víru

v jakémisi abstraktu. Vždy je to konkrétní člověk, který nám říká, kdo je Ježíš, sdílí svoji víru a předává křesťanskou zvěst.

Říkáme, že máme hledat Boha, jít za ním, žádat o odpuštění. Ale když přijdeme, on už nás dávno čeká, je před námi. Pán nás vždy předchází. Je první, očekává tě! A to je opravdu velká milost: nalézt toho, kdo tě čeká. Přijdeš jako hříšník, a on tě očekává, aby ti odpustil. Izrael-

ští proroci přirovnávali Pána k mandloňovému květu, prvnímu jarnímu květu, který kvete dříve než všechny ostatní. Když jej hledáme, objevíme, že nás očekává, aby nás přijal a projevil nám lásku. A takto roste víra! Skrze setkání s člověkem, skrze setkání s Pánem. Někdo řekne: „Já raději studuji víru v knihách!“ Ano, je důležité studovat, ale nestačí to. Důležité je setkání s Ježíšem, protože právě on dává víru!

Jak víru předávat

Řeknu jen tři slova. První: Ježíš. Kdo je nejdůležitější? Ježíš. Rozvíjíme-li organizaci a další, také krásné věci, ale bez Ježíše, nejdeme vpřed. Ježíš je nejdůležitější. A teď bych vyslovil malou výtku na vaši adresu, ale bratrsky. Všichni jste na náměstí volali: „Francesco, Francesco, papa Francesco“ – A Ježíš? Kde zůstal? Chtěl bych, abyste volali: „Ježíš, Ježíš je Pán.“ Vždyť on je mezi námi! Takže on nyní už žádný „Francesco“, ale „Ježíš“, ano?

Za druhé: modlitba. Hledět na Boží tvář, a především vnímat, že jsme viděni. Pán se na nás dívá. To je má zkušenost, kterou zakouším před svatostánkem, když se jdu modlit večer před Pána. Někdy přitom trochu zdřímnu, přemůžu mě únava. On mne však chápe. A cítím tolik útěchy, když myslím na to, že na mě hledí. My si myslíme, že se máme modlit, mluvit, mluvit a mluvit... Nikoli! Nechat se uvidět Pánem. Když na nás hledí, dává nám sílu a pomáhá nám svědčit o něm.

A nakonec: nechat se vést. Vnímat, že mne Bůh bere za ruku. To je důležitější než kalkulace. Opravdovými evangelizátory jsme, pokud se jím necháme vést.

Ježíšovo vedení přináší překvapení. Je možné o evangelizaci přemýšlet u stolu, plánovat strategie... ale to je pouhý nástroj, nepatrný nástroj. Důležitý je Ježíš a jeho vedení, strategie jsou druhotné. Komunikovat víru lze jedině svědectvím a láskou. Nikoli našimi idejemi. Evangelium, jež je žito v našem životě a ožíváno zevnitř Duchem Svatým. Svědectví je jakási součinnost nás a Ducha Svatého. Církev táhnou světcí, kteří vydávají toto svědectví. Zdůrazňovali to Jan Pavel II. i Benedikt XVI. Dnešní svět potřebuje svědky. Ani ne tak učitele, jako svědky. Nemluvit příliš a mluvit celým životem. Důslednost vlastního života – to znamená žít křesťanství jako setkání s Ježíšem, který mne přivádí k druhým.

Jak žít chudou církev pro chudé

Hlavní přínos je život podle evangelia. Církev není politické hnutí, ani dobře organizovaná struktura. Když se Církev stane nevládní organizací, ztratí sůl, ztratí svou chuť a je jenom prázdnou organizací. Nedejme se oklamat ďáblem, protože zaměření na výkonnost je riskantní.

Krise, kterou prožíváme, není jen krizí ekonomickou, či kulturní. Je to krize člověka: člověk je v krizi! Člověk, obraz Boží, může být zničen. Proto jde o hlubokou krizi. A v této krizové době se nemůžeme starat jenom o sebe a uzavřít se do samoty, malomyslnosti, impotence tváří v tvář problémům. Neuzavírat se, prosím! To je nebezpečné... uzavírat se ve farnosti, s přáteli, s těmi, kteří smýšlí jako my... Co se stane, když se Církev

Je mi tisíckrát milejší Církev, která utrpěla nehodu, než nemohoucí Církev, která chřadne uzavíráním se do sebe samé. Je třeba vycházet ven.

Vyslání apoštolů. Foto: <http://www.danielmitsui.com>

uzavře? Roznemůže se. Onemocní. Církev musí vycházet se sebe. Kam? Na existenciální periferie, kamkoli, ale vyjít. Ježíš nám říká: „Jděte do celého světa. Jděte, hlásejte, dosvědčujte.“ Když však někdo vyjde ven ze sebe, může se stát to, co se přihodí leckomu, kdo vyjde z domu na ulici. Stane se mu nehoda. Já vám však dnes říkám, že je mi tisíckrát milejší Církev, která utrpěla nehodu, než nemohoucí Církev, která chřadne uzavíráním se do sebe samé. Je třeba vycházet ven.

Vzpomeňme také na slova z knihy Zjevení: Ježíš stojí přede dveřmi a klepe, chce vejít do našeho srdce. Kolikrát jen Ježíš je uvnitř a klepe na dveře, aby vyšel ven, a my jej nenecháme vyjít kvůli svým jistotám, protože jsme často uzavřeni do svých pomíjivých struktur, které z nás činí otroky, a nikoli Boží děti? Je důležité vyjít ven, ale vyjít na setkání. Důležité je setkání s druhými. Proč? Protože víra je setkání s Ježíšem a my máme činit totéž, co Ježíš: setkat se s druhými. Žijeme však v kultuře střetu, kultuře rozpadu, v kultuře, kde se vyhazuje, co se nehodí: v kultuře odpadků. Vzpomeňme na staré lidi, děti. Je to kultura vyřazování. My však máme jít na setkání a máme svojí vírou vytvářet kulturu setkání a přátelství, nacházet bratry a mluvit také s těmi, kteří nesmyslejší jako my, i s těmi, kdo věří jinak než my. Ti všichni s námi mají něco společné: jsou obrazem Božím, jsou dětmi Božími. Setkávat se s každým, aniž bychom vyjednávali o své příslušnosti. I s chudými.

Když vyjdeme ze sebe, najdeme chudobu. Dnes – a říci něco takového bolí u srdce – nalézt umrzlého bezdomovce nebude rozruch. Dnes vyvolá rozruch možná nějaký skandál. Ano, skandál, to je zpráva! Pomyslení na to, že množství dětí nemá co jíst, nezpůsobuje žádný rozruch. A to je vážné! Nemůžeme zůstat klidní! Nemůžeme se stát naškrobenými, převelice vzdělanými křesťany, kteří jen mluví o teologii a klidně popíjejí čaj. Nikoli. Musíme se stát odvážnými křesťany a jít hledat ty, kteří jsou Kristovým tělem.

Boží Syn se snížil, stal se chudým, aby putoval spolu s námi. A toto je naše chudoba, chudoba Kristova těla, chudoba, kterou nám přinesl Boží Syn svým vtělením. Chudá Církev pro chudé se rodí vycházením vstříc Kristovu tělu. Vyjdeme-li ke Kristovu tělu, začneme chápat něco z toho, co je chudoba, Pánova chudoba. A to není snadné. Je tu však také něco dalšího, co nedělá křesťanům dobře: duch tohoto světa, mondénní duch. Mondénní spiritualita, která nás vede k soběstačnosti, takže žijeme duchem tohoto světa, a nikoli Ježíšovým duchem.

Jak pomoci trpícím křesťanům

K hlásání evangelia jsou zapotřebí dvě ctnosti: odvaha a trpělivost. Trpící lidé

jsou v trpící Církvi. Dnes je více mučedníků než v prvních staletích Církve, více našich bratří a sester, kteří snášejí utrpení. Nesou svoji víru až k mučednictví. Mučednictví však nikdy není porážka. Mučednictví je nejvyšší stupeň svědectví, které máme podat. Jsme na cestě k mučednictví. I nepatrných mučedníků, zřeknout se toho či onoho, učinit tamto... jsme na cestě. A tito ubožáci dávají život, ale dávají jej z lásky k Ježíši, svědčí

o Ježíši. Křesťan vždy musí mít tento postoj mírnosti a pokory. Postoj těch, kdo důvěřují a svěťují se Ježíši.

Snažme se dát těmto bratrům a sestrám najevo, že jsme hluboce sjednoceni s jejich situací a víme, že jsou křesťany, kteří si osvojili trpělivost. Když jde Ježíš vstříc umučení, je trpělivý. Oni jsou trpěliví. Je třeba jim to dát vědět, ale dát to vědět také Pánu. Ptám se: modlíte se za tyto bratry a sestry? Modlíte se za ně?

V každodenní modlitbě? Oni zakoušejí mezní zkušenost, jsou na hranici života a smrti. A tato zkušenost by nás měla vést k prosazování náboženské svobody pro všechny. Pro všechny? Ano, každý muž a každá žena musí mít svobodu ve vyznávání náboženství, ať už jakéhokoli. Proč? Protože jsou dětmi Božími.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Kráceno, mezititulky redakce)*

EVANGELIZACE PODLE PAPEŽE FRANTIŠKA

Už je to jasné, máme papeže evangelizátora. Kdosi nedávno řekl, že Petrem se stal Pavel. A má pravdu.

Minulý týden jsem se mohl s manželkou zúčastnit papežské mše v Domu sv. Marty. Ocitl jsem se tak v nevelké skupině, k níž se František obracel ve své homilii. Opětovně mluvil o kariérismu a zneužívání moci v Církvi. Vedlo jej k tomu evangelium z toho dne. Pán Ježíš v něm předpovídá své utrpení a smrt – a jeho učedníci se dohadují, kdo z nich je nejdůležitější. Ještěže nejsem biskup, monsignor nebo třeba vedoucí redakce, napadne vás. Ostrá papežova slova o kariérismu v Církvi se mě netýkají. Avšak jen zdánlivě. Padá první, druhá otázka. Začíná zpytování svědomí. Další slova rozechvívají srdce. Papež pomáhá přiznat si vlastní slabost a otevřít se pro milost, abychom žili nově, jak nás učí Ježíš. V poníženosti a radosti. Ano, radosti. Setkání s evangelizátorem, přitakání jeho evangelizaci přináší radost ze setkání s Kristem.

Tak evangelizuje František. Se svou metodou se ostatně nijak netají. Při setkání s církevními hnutími a komunitami ji shrnul do tří bodů: Ježíš, modlitba a svědectví.

Ježíš je nejdůležitější – řekl František. Pokud na první místo stavíme organizaci nebo nějaké jiné, třeba i pěkné věci, z evangelizace nic nebude. On je naším lídrem. S ním musíme připravovat evangelizaci. On nás musí vést po svém. Proto také nutnost setkávat se s ním v modlitbě. A nemusí to být modlitba kdovíjak

Foto: <http://www.catholic.org>

Nový papež se projevuje jako evangelizátor. Kdo se s ním setká a zposlouchá se do jeho slov, má velké šance na setkání s Kristem samým.

rafinovaná. Podle Františka je to především každodenní růženec a adorace, při níž – jak na sebe prozradil – sem tam usíná. Modlitba je důležitá i proto, že připravuje rovněž srdce těch, s nimiž se setkáme. A nakonec svědectví. Jasný příklad důsledného života. Hnací silou Církve jsou pouze svatí – řekl papež.

Papež vede tuto svou evangelizaci nejen na ranních mších, ale při všech příležitostech, které se namanou. Nedávno například evangelizoval italské biskupy. Předestřel jim důkladné zpytování svědomí z jejich lásky k Bohu a vybidl je k bdělosti nad sebou samými. „Dobře víme, že nedostatek citlivosti činí pastýře vlaš-

ným, rozptýleným, nedbalým a dokonce nespořádaným. Svádí ho kouzlo peněz, perspektiva kariéry, kompromisy s duchem světa. Zmocňuje se ho lenost a stává se funkcionářem, duchovním z úřadu. Hrozí mu, že jako Petr zapře svého Pána,“ řekl papež. Při setkání s biskupy došlo i na konkrétní záležitosti. František prohlásil, že v Itálii je biskupů příliš mnoho. Bude tedy třeba zredukovat počet diecézí.

František nešetří ani politiky. Během setkání s novými velvyslanci vystoupil s požadavkem důkladné reformy hospodářského systému. V současné podobě má totiž podobu kultu peněz, ba jakéhosi fetišismu. Politika a hospodářství čekají na přelom, který zajistí, aby znovu sloužily člověku, a nikoli penězům.

Ostrá papežova slova nicméně lidi neodrazují. Před týdnem jej navštívila Angela Merkelová. Přijela do Římu pouze a jedině proto, aby navštívila Františka. Nesetkala se s žádným italským politikem. Ani s novým premiérem Lettou, ani se znovuzvoleným prezidentem Napolitanem. Italové to vzali téměř za urážku. Nicméně ve spekulacích nad důvody návštěvy německé kancléřky ve Vatikánu média s odvoláním na její vlastní slova napsala, že Merkelovou nový papež zaujal a hledá u něj inspiraci pro Evropu.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

„UČITEL TEMNOTY“ A „UČITEL SVĚTLA“

Svatý Jan od Kříže

Rozporuplná osobnost? Anebo člověk, jenž vydával navýsost lidské plody tělesně-duševní všestrannosti, jak je přináší život zakořeněný v lidství Ježíše Krista?

Řeholník se slibem poslušnosti, uvězněný představenými vlastního Řádu jako rebel, jenž po devíti měsících z vězení utíká. Kněz, jenž se nechal v nejvýznamnějším kroku svého života inspirovat ženou – Terezie z Ávily ho získává pro reformu Karmelu, a tím ho odvádí od rozhodnutí odejít ke kartuziánům. Kontemplatik toužící po tichu, reformující Řád a věnující se apoštolátu. Myslitel obohacující scholastiku humanismem a hlubokou znalostí lidské psychiky. Věcně uvažující systematik a lyrický pěvec lásky. Básník křesťan, jehož díla obdivovali muslimové a dodnes jsou pojítkem křesťanství s mnohými náboženstvími. Rozporuplná osobnost? Nebyl by i v naší době podezřelý? Anebo to byl člověk, jenž vydával navýsost lidské plody tělesně-duševní všestrannosti, jak je přináší život zakořeněný v lidství Ježíše Krista?

Nebezpečí iluminismu

Španělsko šestnáctého století. „Zlatý věk“ – termín popisující rozkvět náboženského života ve všech jeho rovinách – znamenal reformu liturgie, kléru i řeholního života, zpřístupnění znalostí teologie, k níž tehdy neodmyslitelně patřila i její mysticko-asketická součást, z ní plynoucí prohloubení a zvnitřnění osobní zbožnosti i v širokých vrstvách, instituci duchovního vedení aj. Znamenal ovšem i nové nebezpečí: iluminismus. Nacházeli v něm zalíbení lidé lehkověrnějšího ražení, (dnes bychom řekli postrádající kritické a logické myšlení), osoby jistě toužící po kontemplaci, současně však se sklonem k mimořádnostem. Iluminismus svým sympatizantům nezdědka poskytoval pocit nadřazenosti, neboť se pyšnil tajemným způsobem vnitřního poznání, včetně důrazu na skutečnosti neviditelné, a tedy – neověřitelné. V tom se podobal

gnosticismu a manicheismu. Nebyl nutně spojen s herezí teologickou, vždy však se spirituální, a následkem toho i etickou. Bylo by iluzí myslet si, že dnes, v postmoderní době, s jejíž existencí můžeme nesouhlasit, ale musíme ji přijmout, tento druh úchylek křesťanství už nehrozí.

Svatý Jan od Kříže. Foto: Wikipedia

Na co ještě čekáš, když ve svém srdci můžeš milovat Boha hned teď?

Zdravá křesťanská mystika

Život svatého Jana a jeho spisy jsou dokladem toho, jakým způsobem se rozvoj osobnosti může plně realizovat právě ve zdravé křesťanské mystice: přirozenost, včetně tělesnosti, a milost, intenzivní snaha člověka a (vždy v plnosti) působící Bůh, kultura i kultivovanost, přirozené ctnosti jako odvážnost a čestnost, (které by prý snad mohly být nahrazeny zbožností) a svatost, individualita a duch společenství, realistické

vnímání sebe sama a otevřenost Božímu Duchu spojená s důvěrou v něho vytvářejí dokonalou harmonii a nezměnitelně září navenek. „Boha nelze hledat (a nalézat) mimo vlastní realitu, ve vykonstruované či stylizované masce, byť se jeví par excellence duchovní,“ sděluje jeden z mnohých odkazů tohoto učitele Církve.

Svatý Jan dovedl zužitkovat jak svou zkušenost praktického života, získanou ještě před vstupem do Řádu, když se živil doslova devaterým řemeslem, své vynikající vzdělání nabyté na univerzitě v Salamance a tvořivou fantazii odrážející se především v jeho poezii, tak prožitek „temné noci“ ve vězení, kde kromě nelidských podmínek i zacházení prožíval vnitřní úzkosti, pochybnosti, nejistotu, strach i lidskou beznaděj.

Vidět probuzenou láskou

Předpokladem i cílem Janovy nauky je co nejdůvěrnější spojení s Bohem. Spočívá v naprosté přeměně (*transformación*) duše v Boží vůli. Proporcionálními prostředky jsou víra, naděje a láska. Dokud se víra opírá o něco přítomného, čili známého v našem světě, není dokonalá, a proto ony známé požadavky: Abys došel k prožitku, nechtěj prožívat nic v ničem... Abys došel k tomu, v čem neprožíváš, musíš procházet tím, co neprožíváš... Janova díla však nejsou především o cestě temnou vírou, jsou o kontemplaci. Díky lásce získává víra, a to aniž by ztratila něco ze sobě vlastní temnoty, kontemplativní, nazíravý charakter. Božím světlem jsou oči víry nejdříve oslepeny, proto se jim jeví, že vidí temnotu. Přivykají si však. Kontemplace je tedy pro Jana víra, jež začíná vidět probuzenou láskou. Oblažující pokoj a moudrost pak stojí v blízkosti vrcho-

lu, na němž však přebývá už jedině sláva Boha. Díky Janově poezii není žádných pochyb, že sám celou tuto cestu prošel. Mohl by jinak psát verše svým nábojem tak podobné biblické Písni písni, přece však tak originální a nenapodobitelné?

S plody Janových duchovních zkušeností se setkáváme v jeho dílech, jejichž psaní však nebylo jeho hlavní činností – psal velmi kvapně (jak o tom svědčí

dochované autografy) ve volných chvílích mezi řeholními povinnostmi a péčí o duše. Jako hlavní reformátor zastával v nově vzniklém Řádu bosých karmelitánů mnohá významná officia (služby). Neočekávali bychom tedy, že se zrodem nových, rigoristických tendencí ve vlastní řeholní rodině bude odsunut do ústraní, kde osamocen zemře ve věku pouhých 49 let. Že jeho korespondence, některá

jeho díla a poznámky budou ze strachu před odpůrci z vlastních řad tajně spálena. Anebo bychom to dnes očekávali?

Terezie Eisnerová OP
(Mezitimulky redakce)

Terezie Eisnerová OP
(Rozjímavé sestry
sv. Dominika)
překladatelka

JEDINÉ KNĚŽSTVÍ

Kázání kardinála Dominika Duky OP na Národní pouti kněží na Velehradě

Ve dnech 15.–17. dubna 2013 proběhla v rámci cyrilometodějských oslav pouť za obnovení víry a posvěcení biskupů, kněží a jáhnů na Velehradě. Hlavním tématem programu bylo kněžské povolání.

Draží přátelé...

„Nenazývám vás služebníky, ale přáteli, protože jimi jste.“ To jsou Ježíšova slova z Večeřadla a my jsme onu 15. kapitolu, jejich prvních 8 veršů vyslechli také. Jsou to slova z velikonoční večeře našeho Pána v Janově podání; právě Janovo evangelium tvoří korpus formy velikonočního Tridua. Jsme zde, na Velehradě, abychom si připomněli nezapomenutelnou pouť z roku 1985, jsme zde proto, abychom si připomněli velkou květnovou pouť roku 1968, ale možná jsme zde také proto, abychom si připomněli pouť z roku 1950. Tak bychom mohli vzpomínat... Je to naše pouť, pouť nás, kteří jsme všichni kněžími, vždyť ani na Zelený čtvrtek jsme si nepřipomínali ustanovení biskupů, kněží a jáhnů, ale připomínali jsme si jedno jediné kněžství, protože je jenom jedna svátost kněžství. Myslím, že je nesmírně důležité, abychom si tento moment uvědomili a prožili, tak jako jsme ho mohli prožívat v roce 1985, 1968 nebo kdykoli jindy.

K nám, na Moravu, přišli dva kněží, svatí Cyril a Metoděj. Zamýšlíme se nad posláním kněze na cyrilometodějské líše, která nám připomíná počátky naší církve, počátky naší kultury, naší vzdělanosti i našeho státu.

Myslím, že jsme zde proto, abychom reflektovali, co znamená být knězem v této zemi, v našem národě, a proto je zapotřebí, abychom si připomněli velké a význačné postavy od svatých Cyrila a Metoděje přes všechny výrazné kněžské postavy až do dnešního dne.

Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti

Přečtený úryvek evangelia nás přivedl do jeruzalémského večeřadla. I my potřebujeme jeho výpověď slyšet. Zcela jistě nám připomene onu jedinečnou alegorii proroka Izaiáše o Izraeli jako o vinici; ale Kristus nám staví před zrak vinnou révu. Máme si uvědomit jednotu kněžství: „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“ Proto jednotu kněžství. Je jen jeden kněz – Ježíš Kristus a jeho tělo je Církev – ono celé veliké společenství je oním knězem. Proto když jsou zde mezi námi bratři a sestry, kteří nebyli vysvěceni na služebníky Církve, i oni mají zde s námi své místo, své poslání, svou účast na kněžství Kristově.

Myslím, že bych měl v této souvislosti připomenout slova vyšehradského kanovníka a královéhradeckého biskupa Brynychy, který, když nastupuje, říká kněžím: „Bez vás nedokáži nic!“

Bratři – uvědomujeme si tuto skutečnost? Víme, že často byla tendence zneužít Velehrad a vrazit klín mezi episkopát a kněze. To se podařilo v 50. letech, ale jak pouť v roce 1968, tak i pouť v roce 1985 ukázaly, že to, co se kdysi podařilo, bylo překonáno vzájemností a společným údělem. Je to doba, ve které se zrodilo oslovení *otče, otče biskupe, otče kardinále*, které vyslovil po návratu z II. vatikánského koncilu tehdy apoštolský administrátor, biskup Tomášek, hlavní celebrant při pouti v roce 1985.

Víme, že v málokteré místní církvi bychom se setkali s takovou velikou pestrostí kněžských povolání, jako je tomu v naší církvi. Možná v dnešní Číně či Vietnamu. Vzpomeňte, kolik různých profesí a povolání mnozí z nás v dobách minulých vykonávali – členy biskupské konference nevyjímaje. Mohli bychom říci: jak je možné v takto různorodém společenství vytvořit jednotu Kristova presbyteria, Kristova kněžství? My ale přece víme, že Bůh nestvořil ani jednu květinu stejnou jako druhou, že variabilita celého stvoření, tedy i lidských bytostí, je velikým Božím dílem. Církev v této zemi je obohacena růzností kněží i nás, biskupů; je zárukou schopnosti porozumět a také i oslovit. Je to velká zkušenost,

ze které můžeme my kněží, ba celá naše církev, čerpat.

Myslím, že je důležité vrátit se k cyrilometodějské misi, a zdůraznil jsem skutečnost, že svatí věrozvěsti přicházejí do našich končin jako před nimi kněží z Bavorska či z íroškotské misie.

Nezastupitelnost kněží

Je třeba, abyste i vy to slyšeli, podobně jako i my biskupové, a uvědomili si, jak je vaše úloha nezastupitelná, a to nejen ve vztahu k Božímu lidu, ale i uvnitř presbyteria. Tento vztah je nutný při vytváření společenství jediného kněžství.

Jsme bohatým společenstvím různých duchovních rodin – řádů, kongregací, hnutí. Jsme také společenstvím, které je mezinárodní – Češi, Slováci, Poláci, Italové, Španělé, Francouzi a víme, že v našich komunitách jsou přítomni i členové jiných národů.

Misie svatých Cyrila a Metoděje se od počátku v 9. století těšila podpoře papežů a to i přes různé peripetie neporozumění, které vyvolávali zaalpští biskupové. V této podpoře pokračovali další papežové, zvláště ti v 19. a 20. století: Pius IX., Lev XIII., Pius XI., Pavel VI. a Jan Pavel II., který svaté věrozvěsty ustanovil za patrony Evropy.

Velehrad je symbolem cyrilometodějské misie, je místem opravdového dialogu a hlásání evangelia v autentickém duchu Ježíše Krista a apoštolské Církve. Skutečnost a přítomnost ikony Panny Marie, Matky jednoty, unionistické kongresy, to vše je veliké dílo nás, kněží. Samozřejmě že toto dílo má svého nositele; byl jím arcibiskup Stojan.

Církev pro všechny

Myslím, že máme být na co hrdí; musíme si však také uvědomovat nebezpečí, která stojí před námi a která mohou ohrozit autenticitu naší kněžské služby.

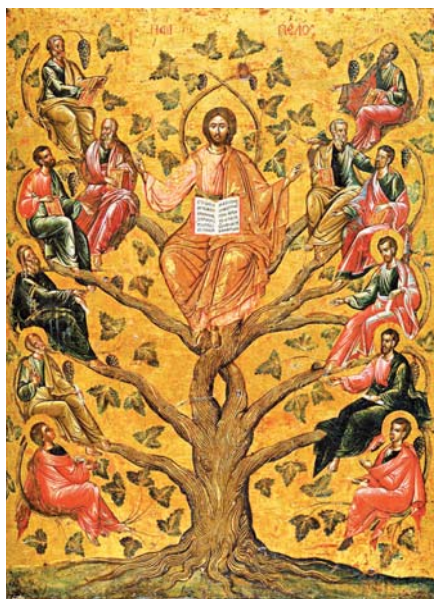
Ale jako hlavní úkol, který bychom si měli z našeho Velehradu stále znovu odnášet, je vědomí, co znamená být knězem a hlasatelem evangelia!

Výzva Benedikta XVI. k uspořádání iniciativy Nádvoří národů je výzvou i pro nás. Je to velká výzva, abychom byli Církví, která si je vědoma skutečnosti, že od počátku je otevřena pro všechny. Platí

slova svaté Kateřiny Sienské: „Ne všichni jsou v Církvi, ale Církev je pro všechny.“

Myslím, že je to výzva, abychom překonávali bariéru, kterou jsme v Církvi vytvořili jako důsledek zápasu s ideologiemi 20. století, kterými byly nacismus, fašismus, komunismus.

My jsme si vytvořili v tomto duchu vizi dobrého křesťana – katolíka: je loajálním členem naší strany, platí příspěvky a chodí na schůze. A v tomto duchu říká

Kristus, pravý vinný kmen (16. stol.)
Foto: Wikimedia Commons

Jsme povoláni vyznávat Krista Ježíše ukřižovaného a vzkříšeného. Toto vyznání naše společnost, náš národ, skutečně potřebují.

me: „Nebudeš-li chodit dva roky na moje farní mše, nepokřtím ti dítě“ – s takovými výroky jsem se mnohokrát setkal. Církev je ustanovena pro všechny. Církev, která se z Eucharistie rodí a která Eucharistií žije, je to Církev Ježíšovy oběti, je Církví vyrostlou z krve Ježíše Krista a platí o ní jeho slova: „za vás a za všechny“. Tak znějí Ježíšova slova z Večeřadla. Co se týče jazyka bohoslužby, zcela jistě, když prohlásíme, že původní byla latinská mše svatá, nepřeneseme se do Večeřadla, ale pouze do římských bazilik Řehoře Velikého,

protože ještě před ním byla jazykem Církve řečtina. Ježíšova slova, jež pronesl při ustanovení Eucharistie, nebyla v aramejštině, ale v hebrejštině; byla to řeč praotce Abraháma, řeč praotce víry, k němuž se hlásí monoteistická náboženství.

Bratři, to je odkaz Cyrila a Metoděje, kněží a biskupů, kteří nám dali příklad. Zvláště pro dnešní dobu, kdy se někdy domníváme, že diskuse o věcech drobných a méně podstatných může Církev zachránit a vytvořit novou podmínku pro její misii.

Kráčet, stavět, vyznávat

Chtěl bych skončit třemi hesly, slovy papeže Františka, která nám řekl po svém zvolení při první mši svaté v Sixtinské kapli: **camminare, edificare, confessare**.

Někdy se ptáme, co je kněžskou identitou. Kněžská identita je skutečně dána naším vnitřním spojením s oním kmenem vinné révy, jímž je Kristus.

Camminare znamená kráčet. Kráčet po stezce, stále jít. Když jsem tato slova slyšel, v duchu jsem se přenesl domů, hleděl jsem do Nerudovy ulice a zazněla mi slova: „Kdo chvíli stál, již stojí opodál.“ Jsme Církví, která kráčí reformou II. vatikánského koncilu, jsme Církví papežů koncilu a jejich pokračovatelů.

Edificare znamená stavět. Stavět z kamenů. Vzpomeňte znovu na onoho pěvce z Nerudovy ulice zpívajícího o kamenech a kvádrech. Ano, bude-li „každý z nás z křemene, je celý národ z kvádrů“.

Confessare – vyznávat. Nebát se hlásat Krista Ježíše ukřižovaného a vzkříšeného.

Děkuji vám jménem svým a jménem nás všech biskupů za vaši službu, za vaše úsilí, za vaši odvahu být kněžími Ježíše Krista. A dovolím si to i za otce arcibiskupa Jana, na jehož území jsme – **vyznejme tuto víru o pouť 5. července!**

Přijedte nejenom vy sami, ale společně s vašimi věřícími, protože chceme-li vyznávat, tak máme možnost vyznávat pouze před lidmi. A toto vyznání naše společnost, náš národ, skutečně potřebují. Amen.

Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský
<http://www.dominikduka.cz>
(Kráceno, mezititulky redakce)

SÝRIE OČIMA JEJÍCH DĚTÍ

Ani jedno dítě by nemělo trpět tímto způsobem

Charita Jordánsko zajišťuje alespoň částečnou výuku pro děti syrských uprchlíků. Foto: Sam Tarling, Caritas

Více než milion syrských uprchlíků opustilo kvůli válce v Sýrii svou zemi. Velká část z nich se vydala do Jordánska, kde většinou žijí ve městech a obcích bok po boku s Jordánci. Často přicházejí s prázdnými rukama, trpí traumatem a zdravotními problémy. Členové Caritas Internationalis z celého světa včetně Charity Česká republika podporují práci Charity Jordánsko v poskytování humanitární pomoci v podobě rozdávání potravin, přikrývek, ohřívačů, paliva do nich či hygienické sady. Charita poskytuje rovněž lékařskou péči, podporuje bydlení, neformální vzdělávání a psychologická poradenství. Do března zaznamenala Charita Jordánsko pomoc 75 000 dětí, žen i mužů různého věku.

Utrpení dětí

Válka v Sýrii zničila životy čtyřem milionům lidí, z toho polovinu tvoří děti. Pro

další miliony dětí, které zůstávají v zemi, se každý den stává bojem.

Děti přišly o své domovy a školy. Odešly bez jídla a vody. Viděly, jak jejich rodiny a přátele zabíjí, bijí či zneužívají. Ani jedno dítě by nemělo trpět tímto způsobem.

Dobrovolníci Charity se snaží zajišťovat dětem alespoň částečné vyučování. Obrázky, které děti malují v rámci této výuky, dokládají jejich otřesné zážitky.

Sbírka na pomoc Sýrii

Charita ČR pomáhá ve spolupráci s různými partnery jak uprchlíkům v Jordánsku, tak lidem přímo v Damašku. Na pomoc v Sýrii či jejím obyvatelům, kteří byli donuceni prchnout do okolních států, zejména Turecka, Libanonu a Jordánska, vyhlásila sbírku. Finanční dary lze zasílat na účet číslo 55660022/0800 s variabilním symbolem 182.

Pomoci můžete i zasláním dárcovské SMS ve tvaru DMS CHARITASVET na číslo 87 777. Cena DMS je 30 Kč. Charita ČR obdrží 27 Kč.

Dokument o humanitární pomoci

Na stránkách Charity ČR lze také zhlédnout krátký film vytvořený mezinárodní sítí humanitárních organizací Caritas Internationalis *Útěk ze Sýrie, bezpečný úkryt v Jordánsku* (film je v angličtině s českými titulky). Ukazuje, jak Charita Jordánsko pomáhá uprchlíkům v této zemi, kam odešla velká část všech syrských uprchlíků.

Charita ČR a Patrick Nicholson, Caritas Internationalis

Kresby dětí syrských uprchlíků. Foto: Charita Turecko

JE MŠE SVATÁ RELIKT MINULOSTI?

Musíme změnit mši, abychom udrželi mladé katolíky v Církvi? Mladá katolička Michelle Evertová tvrdí, že by to pro mládež byla medvědí služba.

Pouhých pár minut poté, co papež František přijal obrovskou tíhu Petrova úřadu, se světová média začala předhánět v předpovědích všemožných reforem, které by podle nich měly během jeho pontifikátu proběhnout. Jednou z reforem, kterou navrhovala média, a dokonce i někteří katolíci, je změna způsobu, jakým se slaví mše svatá.

Stále častěji se o mši posměšně hovoří jako o „reliktu minulosti“ složeném z nudných a zastaralých rituálů, které – jak někteří tvrdí –, odhánějí mladé lidi od katolicismu a ženou je rovnou do svůdné náruče evangelikálních a letničních megacírkví.

Má současná podoba mše a způsob, jakým je slavena, pro dnešní mládež nějaký význam? Touží snad mladí katolíci při svém hledání duchovní potrawy po něčem jiném? Měla by se liturgie změnit tak, aby byla pro mladé lidi přitažlivější?

Při své snaze zodpovědět tyto otázky budu rozlišovat mezi pojmy „relevance“ a „reverence“. Relevance vyjadřuje, do jaké míry je něco užitečné nebo použitelné v danou chvíli. Reverence se vztahuje k velmi hlubokému pocitu úcty nebo respektu, stavu pravého úžasu.

Podbízání je medvědí službou

Zdá se, že mnohé protestantské bohoslužby, zejména bohoslužby evangelikálů, úspěšně používají určité podoby relevance, aby přitahovaly mládež. Obsahují prvky moderní populární kultury a snaží se zprostředkovat Boha skrze to, co je v současné společnosti zrovna módní a „cool“. To vytváří sociálně laxní atmosféru rockových koncertů. Energetický pastor hlasitě projevuje bezmeznou nadšenost. Mnohé z těchto církví propagují konzumní produkty, a v některých jejich modlitebnách se dokonce nacházejí kavárny – pro případ, že potřebujete šálek kávy, abyste lépe strávili porci evangelia.

Samozřejmě lze pochopit, že takovéto povrchní prvky přitahují typického mladého člověka, který chce dostat všechno hned a v co nejzábavnější, nejpřístupnější a vzrušující formě. Ale podbízání se a uspokojování takovýchto domnělých potřeb může být pro mládež medvědí službou, protože my nejsme homogenní skupina, kterou by bylo možno lehkovážně hodit do jednoho pytle.

Jan van Eyck: Adorace Beránka (1429). Foto: Wikipedia

Lidé nepřicházejí na mši, aby se bavili. Přicházejí na mši, aby uctívali Boha.

Nepochybně existují mladí lidé, kteří mají velmi povrchní přístup k otázkám víry, ale domnívám se, že je stejně velký počet (ne-li více) těch, kdo upřímně touží po intimním vztahu s Bohem.

A zde je prostor pro mši, protože ta přesahuje relevanci a vyžaduje reverenci. Nigerijský kardinál Francis Arinze, bývalý prefekt vatikánské Kongregace pro bohoslužbu, kdysi v jednom rozhovoru řekl: „Lidé nepřicházejí na mši, aby se bavili. Přicházejí na mši, aby uctívali Boha, aby mu děkovali, prosili ho o odpuštění hříchů a žádali o to, co potřebují. Když se chtějí pobavit, vědí, kam mají jít.“

Mše je pouze nástrojem, jehož prostřednictvím mohou mladí lidé prožít opravdové osobní setkání s naším Pánem, jenž je skutečně přítomen ve svá-

losti, kterou ustanovil před téměř 2000 lety při Poslední večeři – v eucharistii.

Nadčasová liturgie

V mešním obřadu je bezpochyby vznešenost, krása a klid. Je v něm cosi z jiného světa. Mše je transcendentální zkušeností a tím, co je zde na zemi nejbližší nebi. Je to uctivá forma bohoslužby, kterou si mladí lidé přejí, protože si – možná více než starší generace –, uvědomujeme, že problémem relevance je to, že se moderní populární kultura mění tak rychle, že je téměř nemožné udržet s ní krok.

O to, co je tento týden „in“, už nemusí být další týden zájem. Církev, která se snaží napodobovat módní výstřelky naší kultury, zůstane populární jen tak dlouho, dokud budou populární tyto výstřelky. Zatímco tedy většina evangelikálních církví musí pravidelně přetvářet svou identitu a bohoslužbu, aby vyhověla rozmarům moderní společnosti a zůstala relevantní, katolická církev radostně kráčí dál s liturgií, která je nadčasová, trvalá a plná úcty.

Jsme ve světě, ale ne ze světa

Je ironií, že Církev a mši lze vlastně považovat za cosi protikulturního. Slova Ježíše Krista v Janově evangeliu nám připomínají, že jsme ve světě, ale ne ze světa – ve smyslu toho, co je přitažlivé pro mladé lidi, kteří se snaží oprostit od neustálých novot hlavního proudu společnosti.

Zábavné věci v určitém okamžiku přestávají být zábavné. Relevance je relevantní pouze po omezenou dobu. To, co katolická mládež potřebuje jako duchovní stravu, je plnohodnotný, ryzí katolicismus s celou jeho bohatou historií, tradicemi a obřady.

Povinnost rozvíjet správnou úctu ke mši však nespočívá pouze na bedrech mladých lidí. *Katechismus katolické církve* (1666) jasně uvádí, že se od rodičů nebo jiných opatrovníků očekává, že budou

děti vzdělávat ve víře, a tudíž že je náležitě poučit i o mši.

„Domácí církev“ je prvním zdrojem, z něhož mladí lidé vstřebávají katolicismus. Pokud je však tento zdroj nedostatečný, mše se pro ně stává problematickou, protože se setkávají s nesmírně skvostnou liturgií plnou symboliky, avšak nejsou dostatečně připraveni, aby jí porozuměli. Je to podobné jako přijít na zkoušku, aniž bychom předtím vůbec otevřeli učebnici a studovali. To může vést k falešnému pocitu „nudy“ při mši, který jednoduše pramení z toho, že jí vůbec nerozumíme. Když jsme nikdy ani nepoznali skutečný význam mše, jak bychom tedy mohli vědět, že se v podstatě obracíme zády k Ježíši a odvracíme se od jeho skutečné přítomnosti v Nejsvětější svátosti?

A proto – navzdory tomu, co si někteří možná myslí –, si Církev neudrží mladé lidi tím, když provede liturgickou reformu. Mladí lidé zůstanou v Církvi, když jim bude mše správně vysvětlena.

Duše mladých lidí nebudou spaseny díky změnám mše. To by byl v podstatě poráženecký přístup, protože naším cílem není změnit mši, aby byla přitažlivá pro všechny, ale vyzývat k tomu, aby lidé změnili sebe a své chápání mše.

Kardinál Joseph Ratzinger, jenž se později stal papežem Benediktem XVI., použil ve své knize *Duch liturgie* výstižnou analogii. Popisuje, jak podle 32. kapitoly knihy Exodus lidé ztratili trpělivost s Mojžíšem a začali uctívat Boha vlastním způsobem, protože měli pocit, že Bůh je „nedosažitelný“.

Používá toto vyprávění jako moudré vyvrácení názorů těch, kdo chtějí reformovat liturgii, aby byla přitažlivá pro mládež či z jakéhokoli jiného důvodu: „Příběh o zlatém teleti je varováním před jakýmkoli svévolným a sobeckým kultem.“ A dodává, že liturgie „nemůže pramenit z představitosti či naší vlastní tvořivosti – protože pak by zůstala jen výkřikem do tmy nebo pouhým sebeujišťováním.“

Mládež rozhodně touží po mši svaté, a ne po zlatém teleti v podobě evangelikálních bohoslužeb nebo přetvořených „relevantních“ mší.

Je tedy potřeba kvůli mladým lidem měnit liturgii? Rozhodnutí je na vás.

Michelle Evertová
<http://www.scross.co.za>
Přeložil Pavel Štíčka

ZASTAVTE PEČOVATELSKÝ PRŮMYSL!

Člověk, o kterého se pečuje, je závislým člověkem

Německo se stalo „pečovatelskou“ zemí. Namísto výchovy dětí se preferuje institucionální péče. Také o staré lidi se pečuje ve veřejných institucích. Roste nesamostatnost a ztrácí se solidarita.

Měli bychom více naslouchat gramatice, ve které se skrývá pravda. Sloveso pečovat (*betreuen*) je slabým slovesem (jako tzv. slabá slovesa se v němčině označují slovesa s pravidelným časováním). To platí v každém ohledu. Sotva byste vymysleli slabší slovo. Přesto se stalo hlavním pojmem pro celou společnost. Spolková republika se stala pečovatelskou republikou. Plné zaopatření nás šálí od kolébky až po hrob. Měli bychom se rozloučit s touto klamnou iluzí, s těmito nebezpečnými hlasy sirén, pokud nám záleží na naší zemi.

Efektivita nadevše

Momentálně se v berlínské koalici CDU, CSU a FDP vede spor o příspěvek pro rodiče, kteří zůstanou doma s dětmi po dosažení věku 14 měsíců. Jelikož by byl i přes všechny nevýhody prostředkem na posílení svobodné volby rodičů rozhodujících se mezi domácí péčí

a odložením dítěte do jeslí, neměli by se nechat členové koalice odradit řevem průmyslových svazů a FDP. Pozice jejich zájmu je průhledná: čím dříve odevzdají rodiče svého novorozence z domova do rukou cizí péče, tím rychleji se vrátí

Tam, kde se rozmáhá státní pečovatelský systém, vítězí pasivita nad aktivním přístupem. Člověk nežije aktivně, pouze přežívá.

matky či otcové zpátky na pracovní trh. Malé děti jsou v tomto smyslu brzdou produktivity národního hospodářství, „zabijáky“ efektivity. Nelze ale zpochybnit, že je výchova v rodičovském domě pro dobro dětí každopádně nejlepší, protože střídající se personál v jeslích dovede vybudovat jenom nesrovnatelně

slabší emocionální vazbu a chabý pocit domova. Shodují se na tom neurologické i pedagogické výzkumy.

Tím se dostáváme k rozhodujícímu bodu, který žel ani obhájci příspěvku pro rodiče starající se o děti doma, nepojmenují. Kdo prohlašuje děti – ať doma nebo v jeslích – za objekty péče, považuje je nejen z jazykového hlediska za zajatce v pasti nezralosti. Děti mají nárok na lásku, jistotu a výchovu, nejen na zabezpečení svých potřeb. Člověk, který je odkázán na institucionální péči, je bezmocným, závislým člověkem. Tato souvislost platí zvláště pro nabídky institucionální péče. Skrývá se za nimi vnímání skutečnosti jenom skrze svět čísel a lidí jako zdroje nákladů.

Ani krok bez poradce

Staří nebo nemocní lidé také touží po pozornosti, starostlivosti, a ne insti-
Pokračování na str. 15 dole

VÝCHOVA SAMOZŘEJMOSTÍ

Zásady zdravé výchovy

Samozřejmost je něco, co je všeobecně uznávané, používané, nediskutované, prostě platné. Například v civilním životě je samozřejmé, že dítě se musí vzdělávat. Na animální úrovni pak je platné, že musíme jíst. V občansko-právní rovině je neoddiskutovatelné, že někdo musí vládnout.

V běžném rodinném životě je spousta samozřejmostí, o kterých se nediskutuje. Například to, že je třeba jít zavčas spát, abychom mohli ráno pracovat. Je to samozřejmost, kterou se snaží každý člen rodiny nějak zachovat, aby byl na druhý den použitelný. Ale pozor! Až na dítě, které si usmyslelo, že ono spát nepotřebuje! Ostatní členové rodiny kroutí nechápavě hlavou, když maminka capartovi vysvětluje: „Musíš jít spinkat, abys ráno mohl běhat.“ – „Nemusím spinkat, budu běhat.“ – „Budou tě bolet očička.“ – „Nebudou. Ty taky ještě nejdeš spát.“ – „Já už jsem velká, nemusím tolik spát.“ – „Já jsem taky velká, podívej.“

Nesmyslná diskuze, která unavuje maminku i dítě. Závěr přitom bude vždycky špatný. Pokud maminka přece jenom neustoupí, tak dítě půjde se vztekem či brekem do postýlky. A závěr dne bude pokažený. Jestliže maminka ustoupí, tak dítě bude na druhý den nevyspalé. A navíc si ověřilo, že i v samozřejmých záležitostech může slavit vítězství.

Rozumní rodiče s dětmi o samozřejmých věcech nediskutují. Snaží se dítěti například vysvětlit, že je třeba navštívit nemocnou babičku. Nevysvětlují mu to však tehdy, když je třeba se vypravovat a dítě protestuje, protože si chce například hrát. V takové rodině platí jako samozřejmé, že když se rodiče vypravují, tak děti jdou bez diskuze s nimi.

Je například samozřejmostí, že dítě zdraví toho, koho zdraví rodiče. Může nastat situace, že rodiče na nedělní procházce pozdraví někoho, kdo se dítěti nelíbí. V samozřejmosti vychovávané dítě pozdraví také a o kus dál se rodičů zeptá, proč zdravili někoho, kdo to byl. Přitom se dozví, že ten pán je tatínkův zaměstnava-

tel, na němž závisí příjem pro rodinu. Dítě, které nemá vžitou zásadu samozřejmosti, nesympatickou osobu nepozdraví, na mamčin káravý pohled třeba i nahlas odpoví drzým nesouhlasem. Tatínek se za svého „nevychovance“ stydí. Jeho zaměstnavatel si udělá obrázek. Vycházka může končit „tichou domácností“, kdy otec je naštvaný, že jeho žena si pěstuje rozmazlenec.

Výchova samozřejmostí je velmi účinná. Není přitom demagogická, neboť s dětmi o domácích „zákonech“ hovoříme. Dítě pak samozřejmě poslouchá, neodmlouvá, uklízí, všechno sní, zdraví, pomáhá... Toto chování je samozřejmě pro rodiče, snadno se stává samozřejmým i pro dítě, protože dítě rádo chce

Výchova samozřejmostí vnáší do rodiny řád a klid a přispívá k formaci vnitřně svobodného dítěte.

být jako rodiče. Samozřejmé úkony neubírají na svobodě, neboť v rámci samozřejmosti (například jít s rodiči na procházku) si dítě libovolně běhá, nechá se nést, rodiče mu vyhoví a jdou kvůli němu oklikou atd.). Výchova samozřejmostí vnáší do rodiny řád, klid a přispívá k vnitřně svobodnému dítěti.

I v náboženské výchově je výchova samozřejmostí klíčová. V dobré rodině se o Pánu Bohu mluví, zdůvodňuje se víra, náboženské postoje a chování. Přitom se samozřejmě před jídlem rodina modlí. Pokud by dítě z jakéhokoli důvodu chtělo modlitbu bojkotovat, tak se mu gestem samozřejmostí řekne, že se bude modlit. To, co rodiče považují za samozřejmé náboženské chování, tak jako samozřejmé požadují od dětí. Přitom se jeho svobodě ponechá spousta dalšího náboženského chování (např. samozřejmost je, že se v pátek postíme; svoboda je, jak se postíme, co si odřekneme.) Samozřejmost se vzrůstajícím věkem uvolňujeme. Její

zásady má však dítě tak vžitě, že samozřejmé principy neopouští.

Někdo možná řekne, že samozřejmost není svobodná, proto ji nepoužívá. Stačí přece dobrý příklad a dítě jej bude následovat. Odpovídám: Dobrý příklad patří neoddelitelně k samozřejmosti, ale výchovu samozřejmostí nenahradí. Jeden ředitel církevní školy na začátku svého ředitelování prohlásil: „Budu chodit do kaple. Děti mě budou vidět a budou chodit se mnou. Nijak je nebudu nutit, ony přijdou svobodně samy.“ Po dvou desítkách let říká tentýž ředitel: „My učitelé a děti chodíme se modlit do kaple spolu. Samozřejmě, bez diskuze. Nikdo nezůstává někde ve škole mimo kapli. Jít se společně modlit je samozřejmé. A děti o tom nepochybují, podobně jako nepochybují, že vyučování nemůže být bez učitele. Copak je možné začít den bez Toho, kdo nám dal svět, naše tělo, které může běhat, naši duši, která může milovat?“

Výchova samozřejmostí v náboženské oblasti vstřípí dětem život z víry, naděje a lásky tak, jak jej žijí rodiče, farnost, Církev. Jednou si stěžovali rodiče při poučení ke křtu, že jejich první dítě nerado chodí do kostela. Zeptal jsem se: „A jdete do kostela i vy s radostí a s chutí a samozřejmě každou neděli?“ – Nechodili ani každou neděli, ani s radostí, ale s jakousi povinností. Z rozhovoru vyplynulo, že nevychovávali ani samozřejmostí, ani dobrým příkladem.

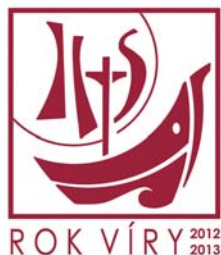
O výsledek náboženské výchovy se vůbec nemusí obávat rodiče, kteří vychovávají samozřejmostí. Jejich děti je následují a rodiče mohou v klidu a úspěšně zasévat semínka Božího slova do jejich otevřeného srdce, které se otevírá rádo a ochotně proto, že je vnitřně svobodné.

Josef Janšta

Pokračování v čísle 13/2013

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénarista a spisovatel

JEDINÝ SYN A NÁŠ PÁN

Věříme a vyznáváme, že Ježíš je věčný Syn Boha, který se stal člověkem: aniž by ztratil božskou přirozenost, přijal přirozenost lidskou. Je pravý Bůh a pravý člověk, a proto je jediným prostředníkem mezi Bohem a lidmi. (srov. KKC 423, 479, 480)

Druhá a nejrozsáhlejší část apoštolského vyznání víry, která se věnuje vtělenému Božímu Slovu, začíná vyznáním: *Věřím v Ježíše Krista, jediného Božího Syna a našeho Pána.*

V této kratičké větě je obsaženo, že Ježíš Kristus je jednorozený (jediný a skutečný) syn Boha Otce, že je Bůh a zároveň člověk a že je náš Pán.

Jméno Ježíš (hebr. *Jehošua*, zkráceně *Ješua*) znamená Hospodin je spása. Když anděl sděluje Josefovi ve snu, že má synu Božímu a své manželky dát jméno Ježíš, dodává: „On totiž spasí svůj lid od hříchů“ – a hned se odvolává na slova proroka Izaiáše (Iz 7,14) – „Hle, panna počne a porodí syna, a dají mu jméno Emanuel“ a dodává: „což se překládá: Bůh s námi“. (Mt 1,22–23) On jediný ze všech lidí naplňuje na sobě v plnosti význam svého jména. On je Bohem, který přináší spásu skrze vykoupění z našich hříchů.

Nazýváme ho Vykupitelem, protože nás on – Bůh a člověk – svou smrtí na kří-

ži vykoupil od věčné smrti, a nazýváme ho Spasitelem, protože nám svými zásluhami otevřel brány nebeského království.

Kristus (počeštěné řecké slovo *Christos*) či Mesiáš (počeštěné hebr. slovo *Mašiah*) znamená „pomazaný“ a tento titul vystihuje jeho veškerou moc a důstojnost, kterou nemá od lidí, ale je mu jako Bohu vlastní, a proto i jako člověk je naším nejvyšším učitelem (prorokem), knězem a králem (zákonodárcem a soudcem). Proto svatý Lukáš píše: „Bůh pomazal Duchem Svatým a mocí Ježíše z Nazareta...“ (Sk 10,38)

Ježíš Kristus je od věčnosti Bohem, protože je druhou božskou osobou, a zároveň v našem čase na sebe přijal lidskou přirozenost – tělo a duši a v jedné osobě věčného Slova spojil své božství s lidstvem. Má tedy dvě přirozenosti a dvě vůle – božskou a lidskou, ale jedinou osobu.

Na otázku, proč to Bůh udělal, že se Boží Syn stal člověkem, nám odpovídá

čtvrtá ze základních pravd víry: „Aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a navěky spasil“.

Právem se Kristus (i jako člověk) nazývá Pánem, totiž tím, který něco vlastní a má nad tím, co vlastní, moc. Je totiž Bohem, a navíc nás skutečně vykoupil, proto mu zcela patříme.

Tuto víru v Krista, Božího Syna a našeho Pána můžeme velmi snadno vyznávat nejen tím, že chodíme do kostela, ale i neskrývanou modlitbou (např. u jídla mimo domov) nebo křesťanským pozdravem souvěrců, kterým kromě povinnosti mezilidské slušnosti konáme i skutek zbožnosti – právě onoho vyznání víry.

fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

Katolická charismatická konference 2013 v Brně

Letošní 24. ročník Katolické charismatické konference se bude konat ve dnech 10. až 14. července 2013 v Brně. Mottem setkání je citát z Lukášova evangelia: „*On je hostem u hříšného člověka!*“ (Lk 19,7)

Záštitu nad konferencí, která se letos koná v rámci oslav 1150. výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Moravu a Roku víry, převzal brněnský biskup Mons. ThLic. Vojtěch Cíkrle a náměstek hejtmana Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek.

Zahraničním hostem bude Charles Whitehead, který patří mezi nejznámější osobnosti Katolické charismatické obno-

vy. Donedávna zastával úřad prezidenta Rady ICCRS a celých dvacet let vedl charismatickou obnovu v Anglii. V současné době předsedá ekumenické organizaci ICC (Mezinárodní charismatická konzultace) a je poradcem Alpha International. Dále vystoupí P. Vojtěch Kodet, Karel Řežábek, P. Aleš Opatrný, Oldřich Selucký, P. Tomáš Holub, Kateřina Lachmanová, P. Petr Karas, P. Michael Slavík, Veronika Barátová a další.

Hlavní program proběhne v pavilonu F na brněnském výstavišti BVV. Program konference tvoří přednášky, adorace, neformální setkání, společná

modlitba a bohoslužby. Kromě přednášek na motivy příběhu o celníku Zacheovi zazní letos také témata „Charismata Cyrila a Metoděje ve službě evangelia“, „Jak moc lze předat víru v rodině?“, „Jak může obyčejný člověk evangelizovat“, „Církevní restituce – problém nebo šance?“

Konference začíná ve středu 10. července 2013 v 19.00 hodin mší svatou v katedrále sv. Petra a Pavla na Petrově, hlavním celebrantem bude biskup Vojtěch Cíkrle.

Informace a přihlášky: www.cho.cz nebo tel. 777 087 736.

<http://konference.cho.cz>

Jak to vidí Michaela Freiová Není to tak zábavné

Lze situaci žen zlepšit tím, že zpochybníme hodnotu mateřství a péče o děti a domov? Výlučný důraz na zaměstnání nejen neprospívá našim dětem, ale potlačuje také význam lidských vztahů a lidskosti vůbec.

Oranžový klub sociálních demokratek předložil veřejnosti desatero návrhů na zlepšení situace žen jako matek a zaměstnankyň. První reakce byly pobavené, místy až bouřlivé. Největší posměch sklídl návrh na povinné rozdělení rodičovské „dovolené“ mezi matku a otce.

Autorky argumentují, že je to tak zavedeno ve Skandinávii a v Německu a že nad takovým uspořádáním panuje všeobecná spokojenost. Nevím, jak je to v Německu, ale ze Švédska vím, že si společnost tento výmysl přizpůsobila vlastními potřebami: jakmile vypukne sezóna lovu na soby, nastane hromadné vybírání otcovské dovolené.

Další důraz kladou navrhovatelky na zajištění co nejrozsáhlejší instituční náhrady mateřské péče. Je podle nich třeba

ba zabezpečit jesle, místa ve školkách už pro dvouleté děti, certifikované chůvy... Jaksi postrádám úvahu, není-li přece jen lepší péče necertifikované maminky, ale tohle téma je dnes tabu.

Prostě jsme se pobavili. Jenže pak jsem si vzpomněla, jak jsem počátkem roku 1995 zahajovala v Občanském institutu program „Rodinné hodnoty“. Přišel tehdy i náměstek ministra spravedlnosti a vložil nám, jak budou vypadat ustanovení o rodině v novém občanském zákoníku. – Čistě na okraj poznamenal, že někteří aktivisté by chtěli do téhle kapitoly zařadit i tzv. registrované partnerství; ale to si u nás nezavedeme, dodal pobaveně. Smáli jsme se tomu srdečně. Před osmnácti lety.

Když si na to vzpomenu, přechází mě z feministického desatera smích. Však

se už také druhý nebo třetí den objevily články na téma „ono na tom něco je“. Obávám se, že „salámovou taktikou“, tak oblíbenou u naší levice, může projít leccos, co našim mrňatům příliš neprospěje.

Nevadí mi ani tak technické problémy, jež by to přineslo, ale vadí mi celkové vyznění celého dokumentu. Vyplývá z něho totiž, že na dětech vůbec nezáleží. Že mateřství nemá žádnou zásadní hodnotu. Že to, co my ženy pro rodinu děláme, není vůbec důležité a že je třeba to nějak obejít. Že žena, která pečuje o děti a domov, si nezaslouží žádná privilegia.

A to je ten hlavní problém. Výlučný důraz na (placené) zaměstnání potlačuje význam lidských vztahů a lidskosti vůbec.

*Michaela Freiová
publicistka a překladatelka*

Dokončení ze str. 12

tucionální péči. Nechtějí být „případem“ či číslem, ale lidmi mezi lidmi. Bydlení v domově důchodců je životem pod dohledem, na vodítku mezi státem a zdravotnictvím. Také celé široké pole mezi dětstvím a stářím se rozpadá v mnoho drobných pečovatelských opatření pro příslušné životní období. Pečovatelé mají takzvaným těžce zvladatelným dospívajícím vysvětlit život, pomoci nalézt povolání a předvádět jim manželství. Koučkové pro kariéru a vztahy mají dospělým ukázat, jak psát dopisy, zvládat vášně či uspořádat/organizovat rozchody. Televize je plná starostlivých nabídek a poradců, kteří vám pomohou zvládnout vaše neuspořádané a dezorganizované bydlení, vyřešit problémy v práci či najít nevěstu. Žádná činnost není dostatečně jednoduchá na to, aby k ní nebyl potřebný pečující poradce předvádějící každý následující úkon. Je jenom otázkou času, kdy dojde i na pečování u dýchání.

Státní opatrovatelský aparát má tisíc chapadel a bohatě živí celou opatrovatelskou branží. Mnoho z jejích protagonistů je jistě motivováno upřímnou snahou zmírnit lidské utrpení či ulehčit rány osudu. Ve skutečnosti je dávno neomezená pečovatelská rétorika a valící se vlna pečovatelských nabídek alarmující. Dlouhodobě totiž omezují osobní angažmá, vlastní iniciativu vyhrazují jenom na odůvodněné výjimečné případy a zcela opomíjejí zodpovědnost za svoje činy.

Možná již brzo zažijeme situaci, kdy občan uvidí na silnici zraněného či klopytajícího člověka a začne volat o pomoc pečovatele, místo toho, aby se o potřebného postaral sám. Protože všude, kde se rozmáhá státní pečovatelský systém, vítězí pasivita nad aktivním přístupem. Člověk nežije aktivně, nýbrž přežívá.

*Kisslers Konter, Focus
Přeložila Mária Pešková
Publikováno na webových stránkách
Občanského institutu, www.obcinst.cz*

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplat.

Letem světem

Filosof Lukáš Novák na svém webu nabízí malou lekci myšlení na příkladu analýzy „dokumentu nadepsaném příznačným oxymóronem **Ochrana života a rodiny – usmrcení nenarozeného dítěte**. Dokument vydala Synodní rada naší největší protestantské církve a uvedla následující stanovisko: *Jako křesťané chceme jednoznačně podporovat rodinu a napomáhat ke snižování počtu potratů. Nikoli však tím, že bychom zcela odmítali šetrnější metody potratu v zákonem indikovaných případech.* Zkusme jejich vyjádření mírně obměnit: *Jako křesťané chceme jednoznačně podporovat soužití s Židy a napomáhat ke snižování počtu zavražděných Židů. Nikoli však tím, že bychom zcela odmítali šetrnější metody usmrcování Židů v zákonem indikovaných případech.*

V čem je rozdíl? Ten podstatný bych viděl v tom, že ti, kdo posílali Židy do plynu, je obvykle nepovažovali za lidi. Mluví-li však Synodní rada i o raném záměrném potratu jako o „usmrcení dítěte“, evidentně oběti těchto skutků za lidi považuje – termín „dítě“ se vztahuje výlučně na lidskou bytost. Dokážu ještě pochopit, že někdo hájí přípustnost potratů, a proto odmítá považovat nenarozený lidský život za člověka. Co však pochopit nedokážu, je, když někdo – kdo se navíc nazývá „křesťanem“ – připouští „v zákonem indikovaných případech“ „šetrnější metody“ vraždění

nevinných bytostí, které za lidi pokládá. A nedostí na tom – k tomu všemu se navíc týmiž ústy nestydí hovořit o „ochraně života“. *Chucpe*,“ uzavřel svou poznámku doktor Lukáš Novák.

Úcta k člověku v celé šíři jeho důstojnosti, k životu lidské bytosti se zdá být skutečně v naší době ústředním tématem. Jen se podívejme: „Na stockholmských

Koláž: mimi

předměstích pátou noc řádily tlupy výtržníků. V noci zapálili kromě třicítky aut také nejméně dvě školy a policejní stanici.“ – „Ve středu pozdě večer byli v jednom z rodinných domů v Brně-Ivanovicích nalezeni čtyři zavraždění lidé, manželé a jejich dva synové.“ – „Britové jsou v šoku. Na londýnské ulici byl ve čtvrtek dopoledne bestiálním způsobem zavražděn britský voják.“ Jenže – jak toto rozklíčovat? Nebo ještě lépe: **jak z toho hrozného koloběhu**

násilí ven? Co člověku chybí, že dokáže udělat takovou věc – zabít druhého člověka? Páchat násilí, zapomenout na to, že existuje dobro a že on je povolán k tomuto dobru? Kde takoví lidé vyrůstali, kdo je formoval, kdo na ně měl v dětství a dospívání vliv? (A jaký ten vliv byl?) Shodou okolností server *LifeSiteNews.com* uveřejnil zprávu o výsledcích studie, která má jistě s položenými otázkami přímou souvislost (byť je to jen jeden z aspektů celé škály): „**Polovina všech britských dětí narozených v tomto roce bude žít v době své puberty jen s jedním z rodičů.**“ Studie si vzala na mušku tvrzení o tom, že vztahy, které nejsou založeny na manželství, ale pouze na kohabitaci, jsou stejně stabilní a funkční (a dlouhodobé). Analýza odhalila, že téměř jedna pětina dětí nežije se svými biologickými rodiči už ve věku, kdy nemají ještě ani jeden rok. Do 15. roku věku jde o celých 47 procent dětí, které vychovává někdo jiný (a zpravidla ne první ani poslední nerodič). Pokud jde o děti vyrůstající v úplném manželství, studie ukazuje, že 93 procent rodičů, kteří žijí spolu, měli děti až poté, co se vzali. Zásadní vliv na stabilitu rodiny má tedy rodinný stav při porodu – současný trend odklonu od manželství vede k nárůstu rozvrácených rodin.

-zd-

2. 6. Ne 9. neděle v mezidobí

I Král 8,41–43, Žl 117, Gal 1,1–2,6–10, Lk 7,1–10

3. 6. Po Památka sv. Karla Lwanga a druhů, mučedníků

Tob 1,3; 2,1a–8, Žl 112, Mk 12,1–12

4. 6. Út sv. Petr Veronský OP, kněz a mučedník

Tob 2,9–14, Žl 112, Mt 12,13–17

5. 6. St Památka sv. Bonifáce, biskupa a mučedníka

Tob 3,1–11a.16–17a, Žl 25, Mt 12,18–27

6. 6. Čt sv. Norbert, biskup

Tob 6,10–11; 7,1.9–17; 8,4–9a, Žl 128, Mt 12,28b–34

7. 6. Pá Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

Ez 34,11–16, Žl 23, Řím 5,5–11, Lk 15,3–7

8. 6. So Památka Neposkvrněného Srdce Panny Marie

Iz 61,9–11, I Sam 2, Lk 2,41–51

9. 6. Ne 10. neděle v mezidobí

I Král 17,17–24, Žl 30, Gal 1,11–19, Lk 7,11–17

10. 6. Po sv. Maxim, mučedník

2 Kor 1,1–7, Žl 34, Mt 5,1–12

11. 6. Út Památka sv. Barnábeše, apoštola

Sk 11,21b–26; 13,1–3, Žl 98, Mt 10,7–13

12. 6. St sv. Jan z Fakunda OSA, kněz

2 Kor 3,4–11, Žl 99, Mt 5,17–19

13. 6. Čt Památka sv. Antonína z Padovy, kněze a učitele církve

2 Kor 3,15 – 4,1.3–6, Žl 85, Mt 5,20–26

14. 5. Pá sv. Anastáz OSB, kněz a mučedník

2 Kor 4,7–15, Žl 116B, Mt 5,27–32

15. 6. So sv. Vít, mučedník

2 Kor 5,14–21, Žl 103, Mt 5,33–37

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

